

Київський національний університет
будівництва і архітектури
кафедра Товарознавство та комерційна діяльність у будівництві

Затверджую»

Завідувач кафедри _____

/Петро ЗАХАРЧЕНКО/

« ____ » _____ 2022 р.

Розробник силабусу _____

/Ірина ОГОРОДНІК/

СИЛАБУС СВІТОВИЙ РИНОК ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

1) Шифр за ОНП: ОК 7				
2) Карта дисципліни дійсна протягом навчального року: 2022-2023				
3) Освітній рівень: другий рівень вищої освіти (бакалавр)				
4) Форма навчання: денна\заочна				
5) Галузь знань: 07 УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ				
6) Спеціальність, освітня програма: 075 Маркетинг				
7) Статус освітньої програми: обов'язкова				
8) Семестр: 4				
9) Контактні дані викладача: доцент, к.т.н. Огороднік Ірина Владиславівна: ogorodnik.iv@knuba.edu.ua 38(050)3315912				
10) Мова навчання: українська				
11) Пререквізити: основи економічної теорії, економічна інформатика, основи підприємництва.				
12) Мета курсу: полягає у формуванні у студентів системи сучасних теоретичних і практичних знань щодо особливості ку сучасного світового ринку відповідно процесів інтернаціоналізації та глобалізації господарського життя.				
13) Результати навчання:				
	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	Знати: визначення основних понять і складових світового ринку, основні цілі, задачі та організаційно-економічні умови функціонування країн на світових ринках; Вміти: аналізувати тенденції і процеси, що відбуваються в сфері міжнародних економічних відносин.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження,	лекції практичні заняття	Інтегральна
2.	ПР1 Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. Знати: специфіку здійснення торговельних операцій за напрямками і видами торгівлі, сучасні форми ділової активності у сфері надання послуг, особливості ціноутворення на світових товарних ринках та оцінити потенційні можливості виходу України на світовий ринок; Вміти: використовувати базові знання по світовому ринку товарів та послуг та критично оцінювати різні ринки в різні часи.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження,	лекції практичні заняття	ФК4

3	<p>ПР2 Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.</p> <p>Вміти: ефективно використовувати на практиці отриманні знання з дисципліни світовий ринок товарів та послуг</p>	Обговорення під час занять, тематичне дослідження,	лекції практичні заняття	ФК 4 ФК 5
4	<p>ПР5 Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p>Вміти: використовувати інформаційні і комунікаційні технології для отримання інформації про методи проведення оцінки світових ринків, баланс попиту та пропозиції, місце компанії на національному та світовому ринку.</p>	Обговорення під час занять, тематичне дослідження,	лекції практичні заняття	ФК5
5	<p>ПР8 Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>Знати та вміти: проаналізувати сучасні можливості інфраструктури світового ринку: світової транспортної системи, світової мережі масової інформації та комунікацій, єдиної системи комерційної і науково-технічної інформації, єдиної системи метеорологічної служби та інформації, уніфікованої статистичної служби;</p>	Обговорення під час занять, тематичне дослідження,	лекції практичні заняття	ФК5
6	<p>ПР15 Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.</p> <p>Вміти: ознакомитися з товарною структурою світового ринку за допомогою сучасних товарних класифікацій і номенклатури, що використовуються у міжнародній торговельній практиці;</p>	Обговорення під час занять, тематичне дослідження,	лекції практичні заняття	ФК5.
7	<p>ПР9 Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави</p> <p>Вміти: обґрунтувати мотивації використання послуг міжнародних торговельних посередників при здійсненні операцій світового ринку, економічних та інфраструктурних умов розвитку торговельного посередництва в Україні;</p> <p>зробити акцент на специфічності умов та основах формування конкурентного середовища країн світу, конкурентоспроможності країн у контексті глобалізації світових економічних процесів, напрямках підвищення конкурентоспроможності національної економіки;</p>	Обговорення під час занять, тематичне дослідження,	лекції практичні заняття	ФК 6 ФК 7

14) Форми занять та їх тривалість (кількість годин)

Лекція	Практичне заняття	Лабораторні заняття	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота студента
30\4	30\18	-	Модульні контрольні роботи	30\68

Зміст: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекція: передбачено НП

Тема 1. Світовий ринок: сутнісна характеристика та особливості розвитку

- 1.1. Особливості формування світового ринку
- 1.2. Світовий ринок як економічна категорія
- 1.3. Структуру світового товарного ринку

Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами на світовому ринку

- 2.1. Значення торгівлі товарами в системі міжнародної економічної діяльності
- 2.2. Систематизація видів і форм міжнародної торгівлі
- 2.3. Поняття та форми товарообмінних операцій
- 2.4. Сучасні тенденції у структурі та динаміці світової торгівлі товарами

Тема 3. Особливості функціонування світових товарних ринків

- 3.1. Система класифікації товарів у міжнародній торгівлі
- 3.2. Сутність світової ціни на товари
- 3.3. Специфічні риси здійснення зовнішньоторговельних операцій на світовому ринку за різними товарними групами

Тема 4. Теоретичні основи світової торгівлі послугами

- 4.1. Загальна сутність міжнародної торгівлі послугами
- 4.2. Особливості послуг як специфічного товару
- 4.3. Класифікація послуг як предмета торгівлі
- 4.4. Сучасний стан та перспективи розвитку світової торгівлі послугами

Тема 5. Особливості формування та сучасні тенденції розвитку ринків міжнародних послуг

- 5.1. Форми міжнародних технологічних послуг
- 5.2. Види та особливості міжнародних транспортних послуг
- 5.3. Поняття та тенденції розвитку міжнародного туризму
- 5.4. Особливості та значення міжнародного ринку інформаційних й електронних послуг
- 5.5. Економічний зміст рекламних послуг
- 5.6. Характеристика ринків фінансових та страхових послуг

Модуль 2. Організація та регулювання зовнішньоторговельних процесів на світовому ринку

Тема 6. Система регулювання міжнародного обміну товарами і послугами

- 6.1. Основні тенденції розвитку сучасної системи регулювання торговельно-економічних відносин
- 6.2. Класифікація інструментів регулювання міжнародної торгівлі товарами і послугами
- 6.3. Митно-тарифні інструменти регулювання
- 6.4. Застосування нетарифних інструментів регулювання

Тема 7. Методи організації зовнішньоторговельної діяльності

- 7.1. Систематизація методів міжнародної торгівлі
- 7.2. Торгівля через торговельно-посередницькі фірми
- 7.3. Сутність і функції міжнародних товарних бірж
- 7.4. Організаційні форми аукціонної торгівлі
- 7.5. Тенденції розвитку міжнародної тендерної торгівлі
- 7.6. Типізація міжнародних виставок / ярмарків

Тема 8. Міжнародні економічні інститути, що регулюють світову торговельну політику

- 8.1. Створення та сутність Світової організації торгівлі (системи ГАТТ/СОТ)
- 8.2. Фундаментальні принципи уніфікованих міжнародних правил товарної торгівлі
- 8.3. Процес вступу до Світової організації торгівлі (СОТ)

- 8.4. Переваги та недоліки системи світової торгівлі
- 8.5. Економічні інститути системи Організації Об'єднаних Націй (ООН)
- 8.6. Міжнародні організації з регулювання світових товарних ринків

Тема 9. Сучасний стан і перспективи розвитку світових інтеграційних процесів

- 9.1. Основні етапи розвитку західноєвропейської інтеграції
- 9.2. Сутність та цілі інтеграційних об'єднань Східної та Центральної Європи
- 9.3. НАФТА і розвиток економічної інтеграції у Північній Америці
- 9.4. Особливості розвитку інтеграційних процесів в Азії
- 9.5. Специфіка латиноамериканських інтеграційних угруповань
- 9.6. Основні економічні угруповання Африки

Тема 10. Зовнішньоторговельна діяльність України за умов ринкової трансформації

- 10.1. Чинникові передумови міжнародної торгівлі України
- 10.2. Сучасний стан та актуальні проблеми зовнішньої торгівлі України товарами
- 10.3. Особливості становлення ринку послуг в економіці України
- 10.4. Наслідки для сектора послуг від вступу України в СОТ та наступним приєднання до зони вільної торгівлі з країнами ЄС
- 10.5. Інтеграційний режим України з країнами Співдружності Незалежних Держав (СНД)

Практичне:

- 1. Світовий ринок: сутнісна характеристика та особливості розвитку
- 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами на світовому ринку
- 3. Особливості функціонування світових товарних ринків
- 4. Теоретичні основи світової торгівлі послугами
- 5. Особливості формування та сучасні тенденції розвитку ринків міжнародних послуг
- 6. Система регулювання міжнародного обміну товарами і послугами
- 7. Методи організації зовнішньоторговельної діяльності
- 8. Міжнародні економічні інститути, що регулюють світову торговельну політику
- 9. Сучасний стан і перспективи розвитку світових інтеграційних процесів
- 10. Зовнішньоторговельна діяльність України за умов ринкової трансформації

Контрольна робота: модульні контрольні

Модуль 1. Світовий ринок як механізм реалізації світогосподарських зв'язків

Модуль 2. Організація та регулювання зовнішньо-торговельних процесів на світовому ринку

Тематика індивідуальних робіт (рефератів)

- 1. Вихід на світовий ринок як один з напрямків процесу формування елементів глобальної економіки.
- 2. Міжнародна спеціалізація виробництва і торгівлі товарами та послугами.
- 3. Відкритість національної економіки як умова розвитку світового ринку.
- 4. Характерні особливості і тенденції розвитку світової економіки на сучасному етапі.
- 5. Особливості розвитку і вплив економіки США, Західної Європи і Японії на світове економічне зростання.
- 6. Проблеми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і захисту національного ринку.
- 7. Територіальний аспект структури та динаміки світової торгівлі.
- 8. Переваги та недоліки міжнародної електронної торгівлі.
- 9. Посилення тенденції глобалізації на ринках товарів та послуг.
- 10. Особливості надання інженерно-технічних та консультативних послуг на світовому ринку.
- 11. Динамічний розвиток ринку послуг у сучасній світовій економіці.

12. Особливості організації виробничо-комерційних операцій у сфері світової торгівлі послугами.
13. Особливості розвитку світових ринків промислових товарів
14. Принципи та особливості міжнародної інжинірингової діяльності.
15. Специфіка та особливості розвитку туристичної галузі в Україні.
16. Послуги посередників у міжнародній торгівлі.
17. Ринок освітніх послуг та його характерні риси
18. Напрямки та інструменти регулювання міжнародної торгівлі на міжнаціональному рівні.
19. Застосування митного тарифу: міжнародна практика та транзитні реалії.
20. Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі та сприяння її розвитку.
21. Основні тенденції розвитку міжнародних товарних бірж.
22. Найбільші виставкові центри світу, особливості їх функціонування.
23. Міжнародні організації з регулювання світової торгівлі та сприяння її розвитку.
24. Ключові умови і наслідки приєднання до СОТ країн з перехідною економікою.
25. Торговельно-політичні інструменти СОТ у процесі лібералізації міжнародної торгівлі
26. Інтеграція – вища форма міжнародної координації економічної політики.
27. Сучасна система торговельно-економічних відносин Європейського Союзу і країн-кандидатів.
28. Економічна інтеграція країн Співдружності Незалежних Держав (СНД).
29. Україна у світовій торгівлі сировиною.
30. Європейський вектор відкритої економічної моделі України.
31. Сучасний стан вступу України до Світової організації торгівлі.

Самостійна робота студента:

1. Світовий ринок: сутнісна характеристика та особливості розвитку
2. Міжнародна торгівля товарами та послугами на світовому ринку
3. Особливості функціонування світових товарних ринків
4. Теоретичні основи світової торгівлі послугами
5. Особливості формування та сучасні тенденції розвитку ринків міжнародних послуг
6. Система регулювання міжнародного обміну товарами і послугами
7. Методи організації зовнішньоторговельної діяльності
8. Міжнародні економічні інститути, що регулюють світову торговельну політику
9. Сучасний стан і перспективи розвитку світових інтеграційних процесів
10. Зовнішньоторговельна діяльність України за умов ринкової трансформації

15) Іспит: передбачено диференційний залік

Сума					
Модуль № 1	Модуль № 2	Індивідуальне завдання (реферат)	Практичні заняття	Підсумковий тест (залік)	Підсумковий
~10	~10	30	20	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16) Основна література:

1. Андросова Т.В., Козуб В.О., Кот О.В. Світовий ринок товарів та послуг: Навч.-метод. Посібник. – Харків: ХДУХТ, 2006. – 150с.
2. Світовий ринок товарів та послуг: у 2 ч. Ч.1 : підручник / Анатолій Антонович Мазаракі, Євгенія Миколаївна Воронова, Володимир Васильович Юхименко, Ірина Володимирівна Чаус . – Харків : Ранок, 2008 . – 239 с.
3. Світовий ринок товарів та послуг. Частина 2 : підручник / А.А. Мазаракі, Є.М. Воронова, В.В. Юхименко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – Х. : Ранок, 2008. – 240 с.
4. Тютюнникова С.В., Мельнік Л.О., Козуб В.О., Носач Л.Л. Міжнародна економіка: конспект лекцій. – Х.: ХДУХТ, 2010. – 396 с.

Міжнародна економіка. У 2-х частинах. Ч. І. Світова система господарювання : навч. посібник / Т.В. Андросова [та ін.]. – Харків : «Видавництво «Форт», 2013. – 287 с.

5. Козак Ю.Г. Міжнародна торгівля. Підручник. / За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С., Барановської М.І. - 4-те вид. перероб. та доп. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 512 с.

17) Додаткова література:

6. Платіжний баланс і зовнішній борг України (щоквартальне аналітично- статистичне видання Національного банку України) / [під ред. М.І. Бойчук]. – К., 2013. – 105 с.
7. Вірван Л. А. Проблеми і перспективи України у міжнародній торгівлі //Фінанси України. – К., 2013. – № 5. – С.78–88.
8. Козак Ю.Г. Міжнародна торгівля. Підручник. / За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С., Барановської М.І. - 4-те вид. перероб. та доп. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 512 с.
9. Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі. – К.: Основи, 2000.
10. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: Монографія / Кер. авт. кол. і наук. ред. Т. М. Циганкова. – К.: КНЕУ, 2003.
11. Андросова Т.В., Носач Л.Л., Козуб В.А., Дядин А.С. Международные организации: Уч.-метод. пособ. – Харьков: Издательство «Форт», 2013. – 270с.
12. Бурменко Т. Д. Сфера услуг: экономика : учебное пособие / Т. Д. Бурменко, Н. Н. Даниленко, Т. А. Туренко. – М. : КНОРУС, 2008. – 328 с.

ЗАКОНОДАВЧІ І НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

1. Закон України «Про єдиний митний тариф» від 05.02.1992 № 2097-ХІІ.
2. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 29.
3. Закон України «Про іноземні інвестиції» // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - № 36.
4. Закон України «Про митну справу в Україні» від 25.06.1991 № 1262-ХІІ.
5. Закон України «Про промислово-фінансові групи в Україні» //Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 23. – С. 301–306.
6. Закон України «Про регулювання товарообмінних операцій в галузі зовнішньоекономічної діяльності» від 23.01.1995 № 351-XIV.
7. Закон України «Про режим іноземного інвестування» // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 19.
8. Указ Президента України «Про заходи по вдосконаленню кон'юнктурно-цінової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності» від 10.02.1996 № 124-96.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
2. Офіційний сайт Державної митної служби України. – Режим доступу: www.customs.gov.ua
3. International Trade Statistics 2009 [Електронний ресурс] / World Trade Organization. – Switzerland. – 2009. – 249 p. – Режим доступу до звіту: http://www.wto.org/english/res_e/statis_e/its2009_e/its2009_e.pdf
4. The Global Enabling Trade Report 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gcr.weforum.org/getr2010>
5. Щодо перспектив розвитку зовнішньоекономічного співробітництва України з країнами Азії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/November/14.htm>

18) Робоче навантаження студента, необхідне для досягнення результатів навчання		
№	Форма занять	Кількість годин аудиторні/ СРС
1.	Лекція	30\4
2.	Практичне заняття	30\18
3.	Лабораторні заняття	-
4.	КП/КР/РГР/ Контр.роб.	Реферат, Контрольна робота 3
5.	Форма контролю	Залік 6\3
	Всього годин	90
Сума всіх годин:		90
Загальна кількість кредитів ECTS		3.0\3
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:		60\22
Кількість необхідних годин (кредитів ECTS) СРС для забезпечення аудиторного навантаження:		0.66\0.24
Кількість годин (кредитів ECTS) СРС , забезпечених навчальним планом:		90\90

19) Умови допуску до підсумкового контролю:

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

20) Політика щодо академічної доброчесності:

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

21) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: